

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh cư sĩ

Bài thứ 7

Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

[Hôm qua chúng ta đã bắt đầu học phần thứ hai: Giáo dục đạo đức là đường đến hạnh phúc. Chúng ta đang học chương I: Gia đình muốn hạnh phúc phải giáo dục đạo đức cho con cái. Đang dừng ở mục I: Hạnh phúc là gì? Là tâm hoan hỷ, an lạc.]

Hôm nay chúng ta sẽ học tiếp mục này.

Bây giờ chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

I. HẠNH PHÚC LÀ GÌ? Là tâm hoan hỷ an lạc.

Những sự việc nào khiến cho quý vị khi vừa nghĩ đến thì liền cảm thấy rất hoan hỷ, an lạc? Nào, có bạn nào chia sẻ cùng mọi người cảm giác hạnh phúc của quý vị chăng?

[Thầy hỏi nhé, chắc lớp của thầy cũng giống lớp chúng ta.]

Sao không có ai hết vậy? Cái gì hay thì phải chia sẻ cùng cho các bạn chứ. Ngay khi chúng ta chia sẻ cái hay đến với bạn mình, quý vị có cảm giác hạnh phúc hay không? Người “cho” sẽ hạnh phúc hơn người “nhận”!

[Chia sẻ cái vui, chia sẻ cái hay. Mỗi một lần mà cư sĩ Chúc Hạnh sang kể với tôi:]

- Ôi bà ơi, coi như doanh nghiệp của con nhé: hôm nay là có đơn đặt hàng của Versak nhé, thế và chúng con làm rất hoan hỷ nhé, các cụ thì đến từ mấy giờ nhé...

Thế là chia sẻ là tôi cũng vui. Thế rồi:

- Ôi bà ơi, mọi người hành theo *Đệ Tử Quy* bây giờ, coi như là nhà nhà đều học *Đệ Tử Quy*, thế là con cái thì có hiếu, anh em thì yêu thương nhau.

Rồi kể ra: đây, vợ con thế này, chồng con thế kia... Thế là rõ ràng bạn chia sẻ như vậy, tôi cũng vui chứ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta có bạn buổi chiều đến nghe giảng chắc chắn đã dẫn theo người bạn tốt nhất của mình cùng đến. Có người bạn nào như vậy không? Ngay khi chúng ta mời người bạn tốt nhất của mình đến để họ ở ngay trong buổi giảng này có được quan niệm quan trọng nhất của cả đời, trong lòng quý vị sẽ cảm thấy như thế nào? Rất hoan hỷ!

[Hôm nay các bạn có đưa được người bạn đời của các bạn đến không ạ?]

Giả như trong tiết học này, các bạn này biết được phải làm thế nào dạy tốt con cái, để con cái hiểu được hiếu đạo. Họ có được quan niệm này sau này con cái của họ thật sự hiểu được hiếu đạo thì người bạn này của quý vị ngủ đến nửa đêm sẽ mỉm cười mà thức dậy.

Như vậy quý vị không hưởng hạnh phúc cho riêng mình mà còn chia cho người khác cùng hưởng.

[Trong phần sau thầy Thái có nói khi ngày tàn. Ngày tàn không phải là như chúng ta quan điểm là ngày 12/12/2012 là bùng một cái quả địa cầu nó nổ tung, không phải thế. Mà ngày tàn chính là khi bạn không dạy con cái, rồi về sau nó ăn trộm, ăn cắp, rồi về sau nó nghiện ngập, rồi về thậm chí nó đánh đập cả cha mẹ, rồi nó ngược đãi với cha mẹ, thì đấy chính là ngày tàn của bạn đấy.

Cho nên thầy mới nói: “Giả như trong tiết học này, các bạn biết phải làm thế nào để dạy tốt con cái, để con cái hiểu được hiểu đạo” thì cuộc đời các bạn không phải là “ngày tàn”, mà là gì ạ? Là hạnh phúc. Cho nên bạn ngủ đến nửa đêm cũng sẽ mỉm cười thức dậy.

Bây giờ chúng ta chuyển sang mục II:

II. LÀM THẾ NÀO ĐỂ CÓ HẠNH PHÚC? Là do lựa chọn đúng

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Xin thưa với quý vị, chúng ta hồi tưởng lại một chút, trong đời tất cả những gì làm cho quý vị cảm thấy hạnh phúc kỳ thật đều là do chọn lựa đúng. Cho nên khó nhất của đời người không phải là phấn đấu mà là chọn lựa.

Bạn lưu ý câu này nhé “khó nhất không phải là phấn đấu mà là chọn lựa”.

Có nhiều bạn nỗ lực ngày đêm đi suốt số, ví dụ như có một doanh nghiệp đây ạ, vất vả mấy năm, cuối cùng trước Tết vừa rồi tay trắng, lại còn nợ đầm đìa vì ăn trộm ăn cắp hết sạch cả. Thế là bạn nỗ lực một hồi, nhưng bởi cái chọn lựa người của bạn không trúng, cho nên cuối cùng dù bạn có vất vả mấy thì cuối cùng của bạn vẫn là tay trắng vẫn hoàn trắng tay.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thưa các bạn! Trong đời mình các bạn đã từng chọn lựa đúng những gì? Nhân sinh từng giây từng phút đều đang chọn lựa.

Vậy hiện giờ có đang chọn lựa hay không?

Thí dụ hiện giờ bạn ở bên dưới đó nói: “Hôm nay mệt quá, ta ngủ gật thôi”. Như vậy bạn chọn ngủ gật hoặc nỗ lực nghe giảng tạo thành kết quả thế nào? Quyết không như nhau.

II-1. Các loại chọn lựa

[Trước tiên tôi xin đưa ra những chọn lựa mang tính thời điểm, sau đó sẽ đến những chọn lựa mang tính lâu dài, cả đời.]

1. Những chọn lựa mang tính thời điểm

Thứ nhất: Chọn việc

Tục ngữ có câu: “Nam sợ chọn sai nghề, nữ sợ chọn lấy lầm chồng”.

[Tất cả chỉ có ba đối tượng: người, vật và việc, lúc nào cũng vậy]

Câu nói này trước và sau đều là chọn lựa. “Nam chọn sai nghề”, cho nên phải chọn lựa đối với cái gì? Nghề nghiệp! Nếu như chọn đúng việc rồi thì sự nghiệp của bạn liền sẽ phát triển rất tốt, tiền thêm nữa gia đình của bạn sẽ rất an định. Cho nên chọn lựa đúng thì cuộc đời mới có được hạnh phúc.

[Đây là chọn việc. Chúng ta sẽ có ví dụ những minh chứng về chuyện này].

Thứ hai: Chọn người

“Nữ sợ lấy lầm chồng”, cho nên phải chọn lựa đối với ai? Chọn người xứng đôi.

[Cô nhân có câu: “Đàn bà như hạt mưa sa, hạt rơi xuống giếng hạt sa lên lâu”. Hạt nào sa lên lâu? Bạn chọn được một người chồng tốt, chứ không phải một người chồng giàu có. Đó, đây cũng là chọn lựa.

Có rất nhiều người chính vì chọn lựa nhầm chỉ nhìn thấy những cái trước mắt thôi, “à, anh này anh ấy là con gia đình nhà giàu này”, thế rồi “à, anh này anh ý đẹp trai này”, “à, mình lấy anh ấy mình sẽ có một cuộc sống gọi là vương giả”, thế là xông vào. Thế nhưng không hề biết rằng đằng sau đấy nếu như mình không biết phải chọn một con người có đạo đức, thì cuộc sống của bạn làm sao có hạnh phúc được ạ?]

Kỳ thật, hai thứ này có mối quan hệ giống nhau, đó là quý vị nhìn người phải nhìn được rất chuẩn.

[Về sau chúng ta sẽ có cây gậy là Đệ Tử Quy để rồi bạn nhìn người, bạn cứ soi vào Đệ Tử Quy cho tôi, thầy Thái bảo Đệ Tử Quy chính là “kính chiếu yêu”, và Đệ Tử Quy chính là “kính hiển Thánh”.

Tiếp tục:]

Một là : Chọn người thì còn có chọn lãnh đạo nữa.

Thí dụ nói: “Nam sợ chọn sai nghề”. Quý vị chọn lấy nghề nghiệp này, chọn đúng nghề nghiệp rồi, nhưng quý vị còn phải đối với chủ quản như thế nào thì họ mới có thể đề bạt quý vị, họ mới có thể thành tựu quý vị.

Cho nên cách đánh giá một con người có quan trọng không? Rất quan trọng.

Hai là: Chọn chồng, vợ

“Nữ sợ lấy lầm chồng”. Lấy lầm chồng rồi có được hạnh phúc hay không? Việc này rất khó có được.

Ba là: Chọn bạn

Ngoài ra còn phải chọn bạn. Chọn bạn rất quan trọng. Có câu “ra ngoài nhờ bạn bè”.

Nhưng chúng ta hãy suy xét một chút, hiện nay những người làm vợ và những người làm cha mẹ đều lo lắng chồng, con của họ kết giao lầm bạn. Nếu như họ kết giao lầm bạn, vợ ở nhà cơm cũng ăn không ngon, ngủ cũng không ngủ được tốt, còn cha mẹ của họ cũng sẽ lo lắng rất nhiều.

[Bây giờ bạn bảo là ngáo đá, nào là ma túy, nào là cờ bạc, thế là lôi kéo bao nhiêu con người trở thành những cái con nghiện cờ bạc, không có lao động gì cả. Và cuối cùng đi đến cờ bạc thì coi như thân tàn ma dại đã đành, nhà tan cửa nát, thậm chí đi giết người chỉ vì 50 triệu nợ xã hội đen trả cho cờ bạc để đóm. Rồi ngáo đá như tôi vừa nói, rồi ma túy, rồi là gái gú, sợ ghê lắm! Đây là nói đi ra ngoài, vì vui chúng vui bạn rồi cứ thế là bị kéo lôi. Cho nên chọn bạn cũng là một cái rất quan trọng.]

Cho nên quý vị phải dạy con mình, và chính mình hiểu được rằng phải chọn lấy người bạn chuẩn mực thì cuộc đời mới có được hạnh phúc. Bạn chọn đúng bạn rồi thì gia đình của bạn mới có được hạnh phúc.

Thứ ba: Chọn vật

[Ví dụ chọn thức ăn chẳng hạn.]

Cuộc đời còn chỗ nào cần phải chọn lựa nữa không?

- Sáng nay ai đã ăn sáng thì đưa tay lên?

Ồ, rất nhiều!

- Người không ăn sáng thì đưa tay lên nào?

Ồ, có một vài bạn chưa ăn.

[Nhưng chúng ta đây không ai giơ tay.]

Các bạn, không ăn sáng chúng ta đã bước thêm một bước đến sức khỏe không tốt, chọn lựa đấy. Chọn lựa đúng thì thân thể liền khỏe, chọn lựa sai thì sức khỏe sẽ không tốt. Nếu sức khỏe bạn không tốt thì đời sống bạn có hạnh phúc không? Không thể nào!

Cho nên chọn thức ăn cũng rất quan trọng.

[Tôi thường xuyên cứ phải nhắc con dâu tôi, con ơi uống sữa đi, con ơi thể này thể khác đi, muốn làm sao cho cái thân thể của cháu phải được khỏe, đây chính là sự chọn lựa.]

Hôm trước chúng ta cũng có một câu, cũng là chọn lựa, tuổi trẻ thì sao ạ? Thì bạn dành hết sức khỏe để đi kiếm tiền, xong rồi đến về già bạn dùng toàn bộ tiền đấy để mua sức khỏe nhưng vẫn bị âm. Vậy thì bạn chọn đảng nào? Chắc chắn chúng ta sẽ nói vẫn cứ kiếm tiền.]

Thứ tư: Các kiểu chọn lựa khác

Đời người cũng phải chọn lấy:

- Khinh (là thứ yếu), trọng (là quan trọng);

[Cùng hai chọn lựa mình phải biết chọn lựa cái quan trọng hơn. Bởi vì có những cái chọn lựa sai bạn có thể thay đổi được, bạn mất tiền, mất công, mất sức, mất thời gian nhưng bạn vẫn có thể thay đổi được, nhưng có những cái chọn lựa bạn mất luôn cả mạng, cho nên đây là chọn lựa khinh trọng.]

- Nhanh, chậm: việc gì nên làm trước, việc gì nên làm sau, thứ tự trước sau cũng phải đưa ra chọn lựa.

Nếu bạn chọn lựa đúng từng li từng tí cho cuộc sống, thì mới có thể đưa bạn đi trên con đường đại đạo của hạnh phúc.

[Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang mục 2:]

2. Chọn lựa mang tính lâu dài

Tức là cho cả cuộc đời của bạn, cũng như của con bạn của gia đình bạn.

Chọn lựa đúng cho cuộc sống là gì ? Giáo dục con cái

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta thường nói “Chí yếu mạc nhược giáo tử” (tức là “Đời người việc lớn thứ nhất là phải dạy tốt con cái”).

Nếu con cái của chúng ta không được dạy tốt thì đời này bạn có được hạnh phúc không?

Bạn nên biết, con người có phước báo hay không là đời sống của người đó có được tự tại không, cuối đời của họ con cái họ có hiếu việc hay không, có hiếu thảo hay không? Nếu như con cái lớn lên không biết chuyện, thì nửa đời sau của bạn sẽ phải làm sao? Rất khó sống! Không biết hôm nay con cái sẽ diễn vở kịch gì cho chúng ta xem đây, để cho ta thâm thập tàn cuộc.

[Tôi ví dụ nhé, thâm thập toàn cuộc thực sự:]

Có một gia đình người con trai thì chuyên môn là đi đánh cờ bạc, đề đóm. Thế thì lúc đầu về thì xin tiền, xin mãi thì bố mẹ không cho, thì cuối cùng diễn tới vở kịch là mất xe máy. Mất xe máy 1 cái, rồi 2 cái, mất xe máy

đến 5 cái. Đây là toàn diễn kịch cho bố mẹ xem đấy chứ. Cứ tiếp tục như thế và cuối cùng thì 30 Tết thì là chủ nợ đến ngồi sèm sếp ở giữa nhà:

- Nếu ông bà không trả thay cho con ông bà, tôi ngồi đây qua cho đến mừng 1 Tết luôn.

Thì chẳng phải bạn thâu thập tàn cuộc thì là cái gì.

Thế sau đấy mà nếu còn có tiền trả còn tốt, chứ nếu như mà bị xã hội đen họ đánh cho thì cuối cùng tôi ví dụ nhé: bị thương tật chẳng hạn, bạn có dám bỏ con bạn không, hay bạn sẽ lại phải cưu mang suốt đời.

Cho nên nếu như bạn không giáo dục con cái ngay từ nhỏ mà kể cả bây giờ lớn rồi vẫn có thể làm được. Bởi vì sau khi lớp học của chúng ta học nhân quả, thì rất nhiều các đồng học ở đây là lớn tuổi, các cháu thanh niên nữa chứ, ví dụ như con trai tôi trước đây rất khó bảo, thế nhưng bắt đầu sau khi học nhân quả rồi thì hãi, sợ. Bây giờ mình bắt hiểu với cha mẹ thì chắc chắn “trời không dung, đất không tha”, cuối cùng phải quay lại; mà không quay thì rõ ràng cứ họa hại đến luôn ý, thấy luôn.

Trước đây không học thì bảo đây là đây là việc không may, đây là xác suất không may xảy ra. Thế nhưng đến khi học rồi thì biết là cứ lúc nào mình có hiểu với cha mẹ và mình thương yêu các chúng sinh rồi mình làm các việc công đức, phước thiện thì coi như là cuộc đời cứ nở hoa, tức là may mắn cứ đến, còn lúc nào không thì lập tức họa hại đến liền. Cho nên không phải từ nhỏ, vì bây giờ từ nhỏ chúng ta đã mất đi cái nền giáo dục rồi, thì bây giờ bạn bắt đầu dứt khoát bạn phải thực chất quay đầu lại, đưa con cái vào đạo. Đây là con đường hạnh phúc của chính con cái, cũng như của chính bạn.]

Đem việc giáo dục con cái đặt lên hàng đầu, đặt ở vị trí quan trọng, vậy thì nặng, nhẹ, nhanh, chậm bạn đã chọn lựa đúng.

[Kết luận: Đường đến hạnh phúc là sự chọn lựa đúng; chọn lựa đúng cho cuộc sống là giáo dục con cái.

Vậy phương pháp giáo dục là gì?]

Thứ hai: *Phương pháp giáo dục là gì? “Thân giáo” - lấy mình làm gương*

Các bạn làm thế nào để dạy tốt con cái? Các bậc cha mẹ hiện nay cảm thấy dùng cái gì làm giáo dục? Xin hỏi là dùng cái gì?

Cha mẹ làm gương

*[Hôm qua có một gia đình đồng tu gọi điện cho tôi, tức là làm sao ạ?
Con khóc meo ầm ĩ lên, vì sao ạ?]*

- Vì con thi bị một điểm 9, còn lại thì con được điểm 10. Thế nhưng khi con báo cho bố mẹ con, con sợ bố mẹ con mắng, vì bố mẹ con lúc nào cũng toàn thích là 10 nên con đành phải nói là 10 hết, thì bố mẹ con cười tươi như hoa. Thế đến lúc mà cô giáo bắt ký sổ thì bố mẹ con phát hiện ra là con có một điểm 9, thế là thôi cả nhà loạn hết cả lên vì bố mẹ mắng con ầm ầm.

Tôi cũng phải gọi điện lại tôi hỏi bố mẹ nó:

- Bây giờ con nhà con nó đã học Đệ Tử Quy. Vậy tại sao nó nói dối? Bởi vì nó rất thuộc cái câu là: “Phàm xuất ngôn, tín trước tiên. Không lừa gạt, không nói dối. Nói nhiều lời, không bằng ít. Phải nói thật, chớ xảo nịnh”. Nó rất thuộc, vậy tại sao nó nói dối? Con phải xem lại xem vợ chồng con có cái gì thân giáo là chuyên nói dối không.

Sau khi nghĩ một hồi rồi bảo, vị ấy bảo :

- Có!

Thế tôi bảo :

- Là việc gì?

Bảo:

- Có thỉnh thoảng là chúng con đi học ở đây thì nói thật là hai bên ông bà cũng không phải vui vẻ, thế là mỗi lần hỏi chúng con cũng nói dối là chúng con đi dạo.

- À, thế thì con nói dối thế thì trước mặt con con, nó nghe thấy con nói dối là đi dạo thì đương nhiên được điểm 9 nó nói dối thành điểm 10 là đúng rồi chứ còn gì nữa.

Thế tôi góp ý, tôi bảo:

- Vậy thì lần sau lại phải nói kỹ cho nó biết là cái việc nói dối lợi cho mình thì cái này là sai, là bạn phạm vào khẩu nghiệp rồi, nhưng nếu nói dối để cho người khác tốt lên. Tôi ví dụ trước đây khi ông cụ nhà tôi ốm, người ta bảo nghi là bị ung thư đại tràng. Tôi nói dối chứ, lúc đầu tôi nói dối, tôi bảo:

- Không, bố yên tâm, chỉ có điều trị một lần thuốc nữa là khỏi thôi.

Thế là sau khi tôi nói dối thế một thời gian, bắt đầu cụ chịu khó uống thuốc rồi, khi lúc mọi việc nó vững hết tất cả lên, tất cả mọi việc được hết rồi, lúc đấy biết là không còn cách nào nữa thì tôi bảo:

- Thôi bây giờ bố phát tâm niệm Phật đi, thật lòng là ung thư đại tràng rồi.

Nhưng mà lúc đầu nói dối, nhưng cái nói dối này có phải vì tôi đau. Vậy thì con phải giải thích cho cháu rất rõ ở điều đấy, con nói dối này là tại vì trước tiên ông bà hai bên chưa ưng thuận thì tạm thời phải nói thế cho ông bà không sân lên đã. Sau đó mới dần dần để đưa ông bà vào học Đệ Tử Quy. Chứ còn con cứ toẹt một cái nói trước mặt con trẻ thế, nó tưởng bố mẹ nói dối thì đương nhiên nó nói dối có vấn đề gì đâu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên phương pháp giáo dục là gì? Thân giáo (Lấy mình làm gương)!

Quý vị, chúng ta vỗ tay cổ vũ cho vị này *[Tức là quý vị nói thân giáo đó]*. Đáp án này đều không xuất hiện ở người ba bốn mươi tuổi, đều ở người cao tuổi mới có được đáp án này.

Thứ ba: *Giáo dục cái gì?*

[Phương pháp giáo dục thì thân giáo, vậy thì giáo dục cái gì?]

Khi tôi diễn giảng ở Malaysia, tôi hỏi một phụ huynh:

- Thế nào gọi là giáo dục?

Có một vị phụ huynh rất là thành thực, ông nói:

- Thi được 100 điểm.

Ông ấy đáng được cổ vũ, bởi vì ông ấy không có chút hư ngụy nào, *[Tức là ông nói rất thật ạ]* ông đem cái nghĩ trong lòng mình để nói ra.

[Đấy, tôi chỉ thấy rất nhiều gia đình bạn trẻ toàn bị mâu thuẫn với con khi nó báo được điểm 9 với điểm 8, không hề thấy mâu thuẫn với con rằng là: ừ, ngày hôm nay con chưa thực hiện được Đề Tử Quy, câu “cha mẹ gọi phải đến ngay”, con chưa được; “cha mẹ sai, chớ lười biếng”, chưa được. Cứ thấy về đến nhà một cái là:

- Máy điểm?

Thế là bắt đầu vừa mới thấy điểm, mà điểm 9 đấy nhé, rút luôn roi ra, thế chứ lại!? Lần này các bạn phải rút kinh nghiệm.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi tôi dạy học trò tôi, tôi cũng rất chú trọng tiếp xúc với phụ huynh. Lần đầu tiếp xúc với phụ huynh, tôi thường hỏi phụ huynh:

- Quý vị cảm thấy giáo dục con cái một đời thái độ “làm người, làm việc” quan trọng? Hay đem số điểm của nó từ 98 lên đến 100 quan trọng hơn.

[Tôi lại nói về cái làm người, nhắc lại bài cũ nhé, dạy làm người mà. Chính là “Ngũ luân”, đây nhớ, “phụ phụ hữu biệt, phụ tử hữu thân, trưởng ấu hữu tự, bằng hữu hữu tín, quân thần hữu nghĩa”, thì bạn dạy được cho nó phân biệt này, thân thiết này, có chữ tín này, rồi là có tôn ti trật tự này và có nghĩa này, thì đây chính là bạn dạy cho nó làm một con người.

Mạnh Tử có nói về “Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín”, mở đầu Tam Tục Kinh có nói đến “nhân chi sơ tính bản thiện”, tức là con người ta vừa mới sinh ra đã có cái này rồi. “Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín” có đầy đủ.

(1) Lòng cảm, thương đó là “Nhân”;

(2) Ghét cái ác, thẹn với điều xấu là “Nghĩa”; làm được đúng những cái điều đúng với đạo chính là “Nghĩa”;

(3) Lòng cung kính là “Lễ”;

(4) Phân biệt được điều phải, lẽ trái đó là “Trí”;

(5) Chân thành và được mọi người tin tưởng là “Tín”

Thế thì “Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí” là bốn cái như là con người ta có tứ chi vậy. Nếu thiếu đi một điều thì tức là coi như đấy là phế nhân, cụt một tay hoặc một chân. Vì sao lại nói như thế? Là bởi vì con người ta sinh ra vốn bản thiện, nhưng vì sao bây giờ lại thành như này? Không có nhân, bất nhân, bất nghĩa, bất tín, bất lễ, sự cung kính đấy là lễ. Là bởi vì chúng ta đã từ lâu đã bị mê đi rồi.

Tôi đã đưa ra một ví dụ như vàng, cái bản chất của vàng chính là vàng. Và các cái tính chất hóa, lý của nó, tôi ví dụ màu vàng này, ánh kim này, nhiệt độ nóng chảy là 1064 độ này, dẫn nhiệt, dẫn điện này. Thì đây là cái bản tính tự nhiên của nó. Bạn không thể nói rằng: “Vàng ơi, đừng màu vàng phải màu xanh”, không được. “Vàng ơi phải nóng chảy lên đến 2000 độ”, cũng không được. Thế nhưng mà với cái tồn tại của vàng quặng bạn đâu có nhìn thấy những cái ánh kim đấy vì nó bị lẫn bụi đất đá hết rồi. Khi nào thì nó thành cái vàng ròng để bạn nhìn thấy những cái đấy? Bạn phải tinh luyện đi.

Cũng vậy, với con người ta cũng như thế. Đạo đấy, vừa nói về đạo và đức. Đức chính là cái mức độ tập trung được đạo ở một con người, đạo ở từng con người. “Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín”, đấy là con người có đủ tứ chi.

Thế nhưng vì sao đến bây giờ chúng ta bị ô nhiễm? Ô nhiễm cái gì? Ngũ dục, lục trần, tham, sân, si, mạn. Vậy thì lại phải tinh luyện nó đi, đây phải học đạo đức đi, phải hành đi để cho hiển lộ cái tự nhiên vốn có đấy ra.

Cho nên mới nói là: Học thái độ làm người là bạn phải dạy cho con bạn được “Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, Tín”, thì đây chính là học làm người. Nếu không có nhân tức là không có lòng thương, không có nghĩa là không biết làm các việc theo đúng cái con đường đạo, thì đây là không có nghĩa, không có trí có nghĩa là không phân biệt được điều phải, lẽ trái, đó là không có trí

và không có sự cung kính đây là không có lễ, vậy thì đây không phải là người, khuyết đi một cái là coi thành phé nhân rồi, nữa là bạn lại khuyết tất.

Thế cho nên bạn phải làm sao đây giáo dục con cái một đời thái độ làm người và thái độ làm việc. Khi mà nó đã có thái độ làm người, thì đương nhiên là cái thái độ làm việc của nó cũng sẽ rất là tốt.

Còn nếu chỉ có điểm số thì bạn dạy con không phải là một con người, không phải, nếu như con người theo đúng như định nghĩa của các ngài cổ Thánh tiên Hiền thì bạn không trúng, bạn chẳng qua chỉ có cái tri thức mà thôi.

Cho nên về sau thầy Thái mới nói là cái người đồ đại học có học vấn không? Có khi người đồ đại học vẫn đi chửi bố, chửi mẹ vậy thì không có học vấn, đây là không có đạo đức. Cho nên bạn chỉ có cái tri thức thôi.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Giáo dục thái độ làm người, làm việc là việc trước quan trọng. Cho đến nay vẫn chưa có ai nói là việc sau (là kéo số điểm lên) là quan trọng.

Quý vị, xem chư vị phụ huynh của chúng ta có minh trí hay không nhé? Nghe ra thì rất minh trí. Nhưng xin hỏi các vị phụ huynh, quý vị đang làm công việc trước, hay đang làm công việc sau? Việc sau phải không?

- Lần này con thi được mấy điểm, mau đem ra đây.

Trong đầu chỉ có số điểm.

[Đấy ạ, vừa mới hôm qua hai vợ chồng nhà kia đấy ạ. Kết thúc năm học mà, nghỉ hè mà: “Điểm đâu đưa ra đây”. Thế là cuối cùng tòi ra một điểm 9 thế là loạn hết cả nhà lên].

Các vị phụ huynh! Chúng ta phải xem lại, chúng ta hay nói với con mình:

- Làm người lời nói với việc làm phải đi đôi với nhau. Đây gọi là ngôn hành hợp nhất. Nói và làm.

Vậy thì tại vì sao chúng ta vẫn biết thái độ làm người, thái độ làm việc quan trọng, nhưng rốt cuộc quý vị lại đề trọng điểm ở chỗ số điểm của con? Vì sao lại như vậy?

[Lần này mong các bạn thức tỉnh ạ, không phải chúng ta học xong rồi chúng ta nghe rất hay nhưng về vẫn cứ quát con ầm ầm lên vì điểm 9 với lại điểm 8 mà quên mất cả thái độ đang dạy cho con thái độ làm người, làm việc.]

Kỳ thật không thể trách các bậc phụ huynh bởi vì họ chưa nhận ra được là đối với cả đời của đứa bé “cách làm người, làm việc” có sự ảnh hưởng to lớn đến cỡ nào! Nhưng còn với số điểm, 100 điểm hả, lập tức nhìn thấy được ngay, hơn nữa còn có thể đem ra khoe: “Con trai tôi tam khoa, tứ khoa đều được 100”.

[Đấy ạ, gọi điện cho ông bà luôn:

- Ông bà ơi, cháu thi toàn điểm 10.

Thế là được khoe ngay. Nhưng trong khi đấy thì cái thái độ làm người, cách làm người, làm việc thì nó là một sự lâu dài ảnh hưởng tới cả cuộc đời đứa bé. Mà không riêng gì đứa bé ấy mà nó chính là hạnh phúc của chính mình.

Bài giảng của Tiến sĩ Thái hôm nay chúng ta dừng tại đây. Ngày mai chúng ta sẽ chia sẻ tiếp mục: Học vị cao cuộc sống có hạnh phúc.

Bây giờ đến phần đọc thêm, tôi chia sẻ để minh chứng.

Chủ đề 1: NHỮNG THỜI KHẮC QUAN TRỌNG TRONG CUỘC ĐỜI CẦN LỰA CHUẨN XÁC

Bạn hãy nhớ, nhớ cái thời khắc quan trọng trong cuộc đời này nhé.

Có một vị cư sĩ, chị kể với tôi rằng:

Ngày trước tôi từng nghe phụ thân tôi nói như sau:

- Trong cuộc đời có ba bước ngoặt quan trọng nhất mà mình cần phải chọn lựa rất chính xác.

Thứ nhất: Chọn nghề nghiệp

Đó là khi con quyết định chọn ngành nghề nào trong cuộc đời, với tôi tức là sẽ thi đại học nào.

Thứ hai: Chọn nơi làm việc

Đó là khi con tốt nghiệp ra trường, con cần quyết định chọn lựa làm việc ở đâu. Có thể cùng một ngành nghề nhưng quan trọng nhất phải chọn lựa được nơi làm việc nào mà người lãnh đạo tốt, có tâm. Còn các tiêu chí khác như vị trí địa lý, thu nhập là khâu chọn lựa thứ hai. Đây, chọn lựa khinh trọng đây, chọn lựa trước sau.

Thứ ba: Chọn lựa bạn đời

Sức khỏe của một cuộc đời con sau này sẽ phụ thuộc vào người chồng tương lai của con. Cổ nhân có nói: “Đàn bà như hạt mưa sa, hạt rơi xuống giéng hạt sa lên lâu”, cho nên con cần phải chọn được một người chồng tốt và thật sự thương yêu con.

Nếu con có quyết định đúng đắn ba thời khắc này thì xem như cuộc đời của con có thể yên tâm mà đi, nửa phần đời còn lại của con sẽ rất có hậu”.

Bạn nhớ ba thời khắc nhé. Khi bạn định hướng cho con bạn thi vào cái ngành nghề nào, chọn nghề rất quan trọng.

Trước đây tôi cũng đã từng khuyên con gái tôi, mà may quá nghe. Bởi vì thấy nông dân rất khổ trong những cái vụ thu hoạch vải là cuối cùng là không có một cái công nghệ sau thu hoạch cho nó hoàn chỉnh cho nên cuối cùng rồi thôi, rồi ế thì rất muốn học thi vào trường Đại học Nông Nghiệp, vào cái ngành Công nghệ Sau thu hoạch.

Tốt không? Phát tâm vì người tốt chứ. Sau đây tôi bảo:

- Hãy để đây là nguyện vọng thứ hai. Bởi vì phải quay trở lại, cuộc đời của tôi đã phải trả giá rồi, nên hãy nhìn đây mà biểu pháp.

Tôi có nói thế. Cả nhà mình đều làm về kinh tế, vậy thì bây giờ ra trường, vốn là con gái Hà Nội có thể chân lấm tay bùn để mà đi xuống ruộng, để mà xem ví dụ từng giống lúa chẳng hạn, được không? Hay là lại sợ đĩa. Thế rồi khi ra trường thì cả nhà làm nghề kinh tế cũng rất khó xin việc. Bây giờ nếu như bắt một cái bảo phân công công tác con sẽ ở một cái nơi miền núi ấy chẳng hạn. Có theo được không? Những cái đây là phải theo một cái hiện tại trong cuộc sống. Vậy hãy thi vào ngành kinh tế là nguyện vọng 1.

Rất may là cháu đã nghe mà không phải như cái biểu pháp xấu của tôi, sau đây tôi sẽ chia sẻ.

Cho nên Tiến sĩ Thái mới nói: “Khó nhất của đời người không phải là phần đấu mà là chọn lựa”. Muốn đạt được sự chọn lựa chính xác trong 3 thời điểm quan trọng này, chính là cả giáo trình Đường Đến Hạnh Phúc mà bạn đang học đây. Tức là cha mẹ cần chọn lựa giáo dục con cái từ nhỏ, thì khi đến ba ngưỡng cửa này của cuộc đời, bạn mới có thể khiến chúng nghe lời bạn.

Nếu bạn không giáo dục thì nó không thực hiện cái câu là “cha mẹ dạy phải kính nghe, cha mẹ trách phải thuận sửa”, thì đừng hòng lúc đấy bạn chi phối được nó.

Đây không phải là sự áp đặt mà nếu bạn đã thực sự học trí huệ từ Thánh hiền cùng với kinh nghiệm cuộc đời, bạn sẽ giúp cho con bạn chọn lựa một cách chuẩn xác.

Do đó những người cha mẹ có trí tuệ cần có những quyết định chuẩn xác để chọn lựa chuẩn xác cho con, đương nhiên cũng cần nghe ý kiến của con để tham khảo.

Thế ngày xưa chọn vợ chọn chồng chẳng hạn, thì các cụ có cái câu là “cha mẹ đặt đâu con ngồi đấy”. Ngày xưa thì bảo đây là phong kiến, nhưng mà bây giờ càng ngẫm thì càng đúng, bởi vì với tất cả cái kinh nghiệm trong cuộc đời, và lại có một cái mong muốn cho con mình được hạnh phúc nhất.

Đây là tôi nói là có trí tuệ nhé chứ không kể những người cha người mẹ tham tiền giả bán con thì tôi không nói làm gì.

Các bạn, trong cuộc đời có những chọn lựa có thể thay đổi lại được, dù có mất công mất sức, mất tiền, nhưng có những chọn lựa thì suốt đời không thể thay đổi được và có khi là dẫn đến cả mất mạng.

Các bạn đều phải nhớ cho tôi ba cái thời điểm đấy, ba cái thời khắc quan trọng đấy, không thể cho con tự do dân chủ ở chỗ này được. Tự do dân chủ chẳng qua là bạn không chịu dạy nó nên rồi nó không nghe mà thôi, cho nên nó mới nói là tự do dân chủ.

Trước đây Trung Quốc có cái luật gọi là “thân quyền xử phân”. Có nghĩa là cha mẹ được quyền xử tử con cái. Vì sao thế? Bởi vì chỉ cần bất hiếu, vậy cha mẹ không dạy được anh thì xã hội không cần đến anh, anh sẽ là con người phế nhân, vứt đi. Cha mẹ chỉ cần đưa đến cho luật pháp: “Tôi không dạy được nó nữa” thì anh sẽ bị xử tội. Chính vì thế nên con cái rất sợ, buộc phải nghe lời cha mẹ.

Không phải là chúng ta tán thán những cái đấy quá mức, nhưng mà bởi vì chúng ta ở một cái xã hội bây giờ nó vô cùng ô nhiễm, ô nhiễm từ gọi là “sắc, tình, bạo, dục” lan tràn khắp mọi nơi. Vậy thì nếu như không có sự hướng dẫn cận kề của cha mẹ thì lập tức con cái sẽ đi theo cái tập tánh xấu mà con người ai cũng có: kiêu, xa - chính là xa xỉ, dâm, dật, dâm đây là không phải dâm phụ nữ mà dâm đây là thích đắm chìm vào một cái thú vui nào đấy, tôi ví dụ như internet chẳng hạn hoặc là game online chẳng hạn. Dật là lười nhác, thì nhất định là phải có cái sự dạy.

Vâng, thưa các bạn, thời gian của chúng ta đã hết rồi. Bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ có mục: Trao đổi cùng các đồng học, chủ đề “Hạnh phúc là gì? Làm thế nào để có hạnh phúc”.

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy

*Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai. Xin cảm ơn!
